

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

AUTOHTONA-HRVATSKA SELJAČKA STRANKA

Bjelovar, listopad 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2014.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Nalaz za 2014.	8
III	MIŠLJENJE	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/15-03/25
URBROJ: 613-09-15-7

Bjelovar, 30. listopada 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
AUTOHTONE-HRVATSKE SELJAČKE STRANKE ZA 2014.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Autohtone-Hrvatske seljačke stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2014.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. rujna do 30. listopada 2015.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u ožujku 2007. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Vlaška 86 a/V, a djelatnost obavlja u Zagrebu, Maksimirska 51 /II. Prema upisu u Registar političkih stranaka iz veljače 2015., sjedište Stranke je u Zagrebu, Maksimirska 51 A. Djelokrug rada Stranke je određen Statutom i Programom Stranke.

Statutom iz ožujka 2007. te izmjenama Statuta iz ožujka 2013. i listopada 2014. su uređeni i utvrđeni naziv i sjedište Stranke, znak, zastava i pečat, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, trajanje mandata i opoziv, članstvo, tijela Stranke, ustrojstveni oblici te drugi uvjeti potrebni za rad Stranke. Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvati Statut i Program Stranke. Odluku o članstvu donosi odbor podružnice, a do formiranja odbora podružnice, odluku o prijemu u članstvo Stranke donosi Predsjedništvo Stranke.

Programom Stranke su uređena i utvrđena razna područja i to: obitelj (natalitetna politika), gospodarstvo (proizvodnja kvalitetne zdrave hrane, obiteljsko gospodarstvo), poljoprivreda (privatizacija državnog poljoprivrednog zemljišta, kontrola uvoza i provoza poljoprivredno-prehrambenih roba, definiranje politike zaštitnih cijena, organiziranje veletržnica, tržnica i aukcijskih mjesta isključivo za poljoprivredne proizvode, osnivanje Hrvatske Agro banke, edukacija poljoprivrednih proizvođača o izvorima poticaja i financiranja), turizam (razvoj seoskog turizma, bolja iskoristivost toplica), obrtništvo (model malog obiteljskog gospodarstva, model zadrugarstva), socijalna politika (za mladež osigurati dostatan broj radnih mjesta uz dostatne plaće, povećati zapošljavanje stimulirajući domaću proizvodnju i izvoz), zdravstvo (minimum zdravstvene zaštite za sve i svakoga što znači da cijepjenje i liječenje od zaraznih i zloćudnih bolesti mora biti besplatno za sve, potpuna zdravstvena zaštita trudnica i materinstva, nemoćnih i invalidnih osoba, djece i maloljetnih osoba i osoba starijih od 65 godina), kultura i prosvjeta (razvijati tjelesni odgoj u školama i sportske aktivnosti kod djece i mladih), međunarodna politika, čovjekov okoliš (zabrana uvoza otpada u Hrvatsku).

Stranka je ustrojena na područnom načelu i sastoji se od temeljnih županijskih organizacija koje su sastavljane od općinskih i gradskih podružnica. Koncem 2014. je ustrojeno 13 županijskih organizacija i 49 gradskih i općinskih podružnica.

Prema Statutu iz ožujka 2013. i Rješenju Ministarstva uprave iz travnja 2013., osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje su Branko Borković, Predsjednik, Jasenko Stipac i Marijan Marinko Filipović, Zamjenici predsjednika i Alojz Horvat, Glavni tajnik. Prema Rješenju Ministarstva uprave od 12. veljače 2015., osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje su Stanko Grčić, Predsjednik, Jasenko Stipac, Marijan Marinko Filipović i Jurica Šoić, Zamjenici predsjednika i Alojz Horvat, Glavni tajnik.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Glavna skupština, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Nadzorni odbor te Sud časti. Mandat članova tijela je četiri godine.

Glavna skupština je najviše tijelo Stranke. Glavnu skupštinu čine svi redovni članovi Stranke, kada Stranka ima do 500 članova. Nakon što je ukupni broj članova Stranke veći od 500, Glavnu skupštinu Stranke čine članovi Predsjedništva, Glavnog Odbora, Nadzornog odbora i Suda časti te predsjednici općinskih i gradskih podružnica, predsjednici županijskih organizacija i Grada Zagreba, zastupnici u Saboru i predstavnici županijskih organizacija. Redovna Glavna skupština se održava u pravilu jednom u četiri godine. Glavna skupština donosi Statut i programsku deklaraciju, izabire članove Glavnog odbora, Nadzornog odbora, Suda časti, Predsjednika, do tri Zamjenika predsjednika, do deset Potpredsjednika i Glavnog tajnika te donosi odluku o zastupanju Stranke i druge važne odluke vezane uz rad Stranke.

Glavni odbor čine predsjednici županijskih organizacija i organizacije Grada Zagreba, članovi Predsjedništva, zastupnici u Saboru, članovi Vlade iz redova Stranke i do deset članova Stranke biranih na Glavnoj skupštini. Predsjednik Stranke je po položaju i predsjednik Glavnog odbora. Glavni odbor provodi odluke Glavne skupštine, donosi prijedloge dokumenata za Glavnu skupštinu, utvrđuje prijedlog za izmjenu Programa i Statuta, na prijedlog Predsjedništva, donosi izborni program, na prijedlog Predsjedništva utvrđuje kriterije za izbor kandidata za sva tijela te prihvaća izvješće o radu.

Predsjednik zastupa i predstavlja Stranku, upravlja i odlučuje o poslovima Stranke u dogovoru s Predsjedništvom, potpisuje dokumente, međustranačke sporazume, ugovore i druge akte, provodi politiku Stranke, brine o izvršavanju odluka Glavne skupštine te rukovodi Predsjedništvom, Glavnim odborom i osigurava suradnju svih tijela Stranke. Predsjednik Stranke od 29. travnja 2013. do 12. veljače 2015. bio je Branko Borković, a nadalje Stanko Grčić.

Predsjedništvo je upravno-izvršno-političko tijelo Stranke i daje tumačenja Statuta. Čine ga Predsjednik, Zamjenici predsjednika, do deset Potpredsjednika i Glavni tajnik Stranke. Predsjedništvo upravlja Strankom između dvije sjednice Glavnog odbora, donosi strategiju političkog djelovanja, nadzire imovinu i materijalna sredstva, donosi poslovnik o radu te odlučuje o promjeni adrese sjedišta Stranke. Sjednice Predsjedništva se održavaju najmanje jednom tromjesečno. Prema Izmjenama Statuta od 7. listopada 2014., Predsjedništvo na prijedlog Predsjednika može raspustiti ustrojstveni oblik, te pokrenuti postupak pred Časnim sudom protiv člana stranke ili ga suspendirati. Predsjedništvo može donositi odluke iz nadležnosti Glavnog odbora, kao i Statutarne odluke u hitnim situacijama, može kooptirati i imenovati članove tijela Stranke, kao i Povjerenike.

Glavni tajnik Stranke je odgovoran za administrativno-financijske poslove Stranke uključujući i vođenje registra članova Stranke. Glavni tajnik Stranke prisustvuje sjednicama svih tijela Stranke, ali nema pravo glasa, ukoliko nije član tijela Stranke na kojem prisustvuje.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih tijela Stranke, ocjenjuje primjenjivost Statuta, akata i odluka, zakonitost djelovanja, financijsko i materijalno poslovanje te podnosi Glavnoj skupštini izvješće o svom radu. Ima predsjednika i dva člana te tri zamjenika koje bira Glavna skupština.

Sud časti ima predsjednika i dva člana te tri zamjenika koje bira Glavna skupština. Sud časti može izreći stegovne mjere opomene, oduzimanja dužnosti i isključenja iz Stranke. Predsjedništvo Stranke donosi konačnu odluku u slučaju prigovora na odluku Suda časti, a Glavna skupština konačnu odluku kada se vodi stegovni postupak protiv člana ili članova Predsjedništva Stranke.

Osim Statuta i Programa Stranke, doneseni su Pravilnik koji uređuje sastav, odnose i djelokrug rada podružnica Stranke, Pravilnik o asocijacijama Stranke, Pravilnik o evidenciji članstva Stranke, Etički kodeks Stranke te Poslovnici o radu izborne Skupštine, Glavnog odbora, Predsjedništva, Suda časti i Nadzornog odbora Stranke.

U 2014. Stranka nije imala zaposlenika. Stranka koncem 2014. ima 15 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od kojih jedanaest u općinskim ili gradskim vijećima i četiri u županijskim skupštinama.

Planiranje

Glavna skupština Stranke je u rujnu 2014. donijela financijski plan i program rada za 2014. Stranka nije donosila izmjene financijskog plana i programa rada.

Financijskim planom su prihodi i rashodi planirani u iznosu 517.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) u iznosu 369.000,00 kn, višak prihoda iz prethodne godine u iznosu 147.000,00 kn i druge prihode (donacije) u iznosu 1.000,00 kn. Stranka je planirala rashode po aktivnostima, a nije i po vrsti rashoda. Navedeni su financijski iznosi za planirane aktivnosti.

Programom rada su planirane aktivnosti Stranke, bez utvrđenih financijskih sredstava potrebnih za provođenje aktivnosti. Planirane aktivnosti se odnose, između ostalog, na organiziranje političkog djelovanja i podružnica u Republici Hrvatskoj, obilježavanje godišnjica rođenja i smrti Stjepana i Antuna Radića, obilježavanje godišnjice smrti Drage Stipca, održavanje konferencije za tisak i poslovi izborne promidžbe, održavanje tribina o blaženom Alojziju Stepincu i Rudolfu Herceg te druge aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

Godišnji financijski izvještaji za 2014., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca te izvješće o primljenima donacijama za potporu političkog djelovanja od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Stranka je uz godišnje financijske izvještaje za 2014. priložila financijski plan i program rada. Navedeni dokumenti su objavljeni na web stranici Stranke (datum objave nije vidljiv). Bilješke uz financijske izvještaje nisu sastavljene. Podaci o prihodima i rashodima, imovini te obvezama i vlastitim izvorima iskazani u financijskim izvještajima se značajno razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama.

U financijskim izvještajima za 2014. nisu popunjeni podaci za prethodnu godinu te su za 2013. korišteni podaci iz financijskih izvještaja za 2013.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 517.038,00 kn, što je za 233.856,00 kn ili 82,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi su istovjetni prihodima planiranim financijskim planom za 2014.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	283.154,00	516.178,00	182,3
2.	Prihodi od članarina	0,00	860,00	-
3.	Drugi prihodi	28,00	0,00	-
	Ukupno	283.182,00	517.038,00	182,6

Vrijednosno značajniji prihodi se odnose na prihode iz proračuna lokalnih jedinica u iznosu 516.178,00 kn ili 99,8 % ukupnih prihoda, a preostali prihodi se odnose na prihode od članarina u iznosu 860,00 kn ili 0,2 %. Prihodi su većim djelom korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke, a za dio prihoda iz dokumentacije nije vidljivo za koje namjene su utrošeni.

Prihodi iz proračuna lokalnih jedinica su ostvareni u iznosu 516.178,00 kn. Sredstva iz proračuna lokalnih jedinica su doznačavana za financiranje rada Stranke u skladu s odredbama članaka 3. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 353.016,00 kn, što je više za 199.943,00 kn ili 130,6 % u odnosu na prethodnu godinu, a u odnosu na planirane manje za 163.984,00 ili 31,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	153.073,00	204.659,00	133,7
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	0,00	25.200,00	
1.2.	Drugi materijalni rashodi	153.073,00	179.459,00	117,2
2.	Financijski rashodi	0,00	3.373,00	-
3.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	144.984,00	-
	Ukupno	153.073,00	353.016,00	230,6
	Višak prihoda	130.109,00	164.022,00	126,1

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 204.659,00 kn ili 58,0 % ukupnih rashoda (rashodi za promidžbu i informiranje, drugi materijalni rashodi) te rashode za donacije (pomoći) u iznosu 144.984,00 kn ili 41,1 %. Preostali rashodi u iznosu 3.373,00 kn se odnose na financijske rashode (usluge platnog prometa).

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., u okviru drugih materijalnih rashoda su ostvareni rashodi za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 136.290,00 kn, naknade troškova radnicima u iznosu 21.000,00 kn, naknade volonterima u iznosu 7.480,00 kn, materijal i energiju u iznosu 7.591,00 kn te drugo u iznosu 7.098,00 kn.

Rashodi za donacije (pomoći) u iznosu 144.984,00 kn se odnose na pomoći za financiranje izborne promidžbe, od čega je 122.070,00 kn doznačeno na poseban račun druge političke stranke u skladu sa Sporazumom o koaliciji političkih stranaka na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, kojega je Stranka u ožujku 2014. zaključila s drugih sedam stranaka.

Višak prihoda za 2014. je iskazan u iznosu 164.022,00 kn. Višak prihoda za 2013. iznosi 130.109,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 294.131,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance za neprofitne organizacije na dan 31. prosinca 2014., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 164.022,00 kn. Imovina se odnosi na stanje novca u banci, a vlastiti izvori se odnose na višak prihoda tekuće godine. U Bilanci nisu popunjeni podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima na dan 1. siječnja 2014. Prema podacima Bilance za neprofitne organizacije na dan 31. prosinca 2013. (što je ujedno i stanje na dan 1. siječnja 2014.), vrijednost imovine koncem 2013. iznosi 146.642,00 kn i odnosi se na stanje novca u banci, a podaci o obvezama i vlastitim izvorima koncem 2013. nisu iskazani.

II. REVIZIJA ZA 2014.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, naknade troškova službenih putovanja te druge rashode. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom (Predsjednikom Stranke), Glavnim tajnikom Stranke i osobom zaduženom za vođenje poslovnih knjiga Stranke. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Nalaz za 2014.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2014. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje (poslovne knjige, popis imovine i obveza, potraživanja) te financijske izvještaje.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo nepovoljno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje (poslovne knjige, potraživanja) te financijske izvještaje.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2014. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno, a prema kojim nalogima i preporukama nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- uz godišnje financijske izvještaje za 2014. priloženi su financijski plan, program rada te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine i objavljeni su na web stranicama Stranke
- dnevnice i naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe su obračunane i isplaćene na temelju putnih naloga
- obračunan je i plaćen porez na dohodak na obračunane i isplaćene dnevnice iznad neoporezivih iznosa.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- nije uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola jer su utvrđene nepravilnosti u području izvršenja naloga i preporuka revizije za 2013., planiranja, računovodstvenog poslovanja i financijskih izvještaja
- nisu ustrojene pojedine propisane poslovne knjige (knjiga ulaznih računa, analitička evidencija potraživanja i evidencija putnih naloga)

- pojedini poslovni događaji nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju urednih knjigovodstvenih isprava (dnevnice i naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, reprezentacija, usluge održavanja računalne opreme)
- potraživanja za članarinu nisu utvrđena i evidentirana u poslovnim knjigama te nisu poduzimane mjere naplate potraživanja
- financijski izvještaji nisu sastavljeni prema propisima (bilješke uz financijske izvještaje nisu priložene uz godišnje financijske izvještaje, podaci iskazani u financijskim izvještajima se razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama).

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Stranka u očitovanju navodi da će sve utvrđene nepravilnosti i nedostatke u potpunosti otkloniti u 2015.*

2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Sustav unutarnjih kontrola predstavlja skup mjera i kontrolnih mehanizama ugrađenih u sve poslovne funkcije sa svrhom optimalnog funkcioniranja poslovanja. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Predsjedništvo je u 2007. donijelo Etički kodeks kojim su uređena pravila ponašanja i etička načela prema kojima postupaju članovi, zaposlenici i dužnosnici Stranke, a u rujnu 2014. je imenovalo tri člana za obavljanje unutarnje kontrole. Stranka nema pisane procedure, odnosno formalno utvrđena pravila za provedbu unutarnje kontrole. Statutom Stranke je utvrđeno da Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih organizacija tijela Stranke, ocjenjuje primjenjivost Statuta, akata i odluka, zakonitost djelovanja, financijsko i materijalno poslovanje, a Glavni tajnik je odgovoran za administrativno-financijske poslove Stranke uključujući vođenje registra članova Stranke.

Prema Izvješćima Unutarnje kontrole i Nadzornog odbora iz rujna 2014., financijsko poslovanje i drugi poslovi Stranke su uredno vođeni te nije bilo primjedbi. Revizijom je utvrđeno da nije uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola. Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su u izvršenju preporuka revizije za 2013., planiranju, računovodstvenom poslovanju (poslovne knjige, popis imovine i obveza, potraživanja) te kod financijskih izvještaja. Formalnu, računsku i suštinsku ispravnost blagajničke dokumentacije obavljao je Glavni tajnik, a druge knjigovodstvene isprave nisu kontrolirane.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola s ciljem osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno-financijskog poslovanja Stranke.

2.2. *Stranka navodi da će utvrđene nedostatke otkloniti u 2015.*

3. Planiranje

3.1. Financijski plan i program rada Stranke za 2014. doneseni su u rujnu 2014., a trebalo ih je donijeti prije početka godine na koju se odnose. Prema odredbama članka 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke su dužne do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu.

Financijskim planom su prihodi i rashodi planirani u iznosu 517.000,00 kn. Planirani su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 369.000,00 kn, višak prihoda iz prethodne godine u iznosu 147.000,00 kn te ostali prihodi u iznosu 1.000,00 kn. Stranka nije u financijskom planu planirala rashode po vrsti rashoda, već samo po aktivnostima (navedeni su iznosi sredstava potrebni za realizaciju pojedine aktivnosti). Programom rada su planirane aktivnosti Stranke, a nisu navedeni izvori financiranja i financijska sredstva za njihovo ostvarenje.

Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada. Zbog navedenog je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine. Financijski plan i godišnji program rada trebaju sadržavati opis glavnih aktivnosti, iznose potrebnih sredstava, te izvore financiranja za tekuću godinu, kako bi se olakšalo praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje financijskog plana i godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Predlaže u financijskom planu navesti rashode po vrsti rashoda te u godišnjem programu rada uz planirane aktivnosti utvrditi iznos sredstava za njihovo financiranje te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima predviđenim godišnjim programom rada.

3.2. *Stranka navodi da financijski plan i program rada za 2014. nisu doneseni u propisanom roku zbog nesazivanja sjednica Predsjedništva, nego su doneseni tek u rujnu 2014. na jednoj od izvanrednih sjednica Predsjedništva. Navodi da je 5. listopada 2014. održana izvanredna Skupština Stranke na kojoj je smijenjen tadašnji Predsjednik Stranke te da se vodio upravni postupak oko utvrđivanja legalnosti navedene Skupštine te nije bilo moguće donijeti izmjene plana. Navodi da su u programu rada za 2015. navedene aktivnosti Stranke s iskazom potrebnih financijskih sredstava, što je usklađeno s rashodima iskazanim u financijskom planu za 2015.*

4. Računovodstveno poslovanje

4.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

- Poslovne knjige

Prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija, Stranka je u kolovozu 2012. Ministarstvu financija dostavila podatak da vodi jednostavno knjigovodstvo (Stranka uzastopno u posljednje tri godine ima prihode manje od 100.000,00 kn i imovinu manju od 100.000,00 kn), a u srpnju 2014. podatak da je obvezna voditi dvojno knjigovodstvo.

Stranka je za 2014. ustrojila dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga ustrojila je knjigu blagajne. Stranka nije ustrojila knjigu ulaznih računa, analitičku evidenciju potraživanja i evidenciju putnih naloga.

Prema odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13, 01/14 i 44/14), pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Iz poslovnih knjiga nisu vidljivi ostvareni prihodi i rashodi ukupno i prema vrsti te viška prihoda za 2014., jer Stranka tijekom 2014. nije priznavala prihode i rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. U poslovnim knjigama za 2014. evidentirana je većina poslovnih događaja nastali od 1. siječnja do 30. lipnja 2014., dok poslovni događaji nastali nakon 30. lipnja do 31. prosinca 2014. nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Prema odredbama članaka 3. i 4. stavka 3. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitnih organizacija propisano ovom Uredbom temelji se na opće prihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, a neprofitne organizacije unose podatke u poslovne knjige odmah po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjernom za sastavljanje financijskih izvještaja. Odredbama članka 20. navedene Uredbe je utvrđeno da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, dok se prihodi od donacija, članarina, pomoći i drugi slični prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema poslovnim knjigama za 2014., prihodi su na računima prihoda evidentirani u iznosu 266.646,00 kn. Revizijom je utvrđeno da je u okviru navedenih prihoda evidentiran višak prihoda prethodnih godina u iznosu 147.530,00 kn (višak prihoda ne treba evidentirati u okviru računa prihoda) i da su rashodi u iznosu 94.070,00 kn pogrešno evidentirani kao umanjenje prihoda te nakon toga ukupni prihodi za 2014. iznose 213.186,00 kn.

Odnose se na prihode iz proračuna lokalnih jedinica u iznosu 212.329,00 kn, prihode od članarina u iznosu 510,00 kn i druge prihode u iznosu 347,00 kn. Rashodi su u poslovnim knjigama na računima rashoda evidentirani u iznosu 195.672,00 kn. Osim navedenih rashoda, revizijom je utvrđeno da su rashodi u iznosu 94.070,00 kn evidentirani kao umanjenje prihoda i rashodi u iznosu 61.290,00 kn na prijelaznom računu, te nakon toga ukupni rashodi za 2014. iznose 351.032,00 kn. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 221.283,00 kn (naknade troškova službenih putovanja 136.527,00 kn, materijal i energija 13.466,00 kn, drugi rashodi 71.290,00 kn), donacije u iznosu 129.070,00 kn i financijske rashode (usluge platnog prometa) u iznosu 679,00 kn. Prema odredbama članaka 4. stavak 1. i 21. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije koji je sastavni dio ove Uredbe. Računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Rashodi za naknade troškova službenih putovanja su ostvareni u iznosu 136.527,00 kn. Odnose se na naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 107.657,00 kn i dnevnice u iznosu 28.870,00 kn (obračunane su do 30. lipnja 2014.). Obračunani troškovi službenih putovanja u razdoblju siječanj-lipanj 2014. u iznosu 4.110,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Na putnim nalogima nisu navedeni brojevi kronološkim redom. Također nije uspostavljena evidencija putnih naloga. Kontrolu blagajničke dokumentacije obavljao je Glavni tajnik, a druge knjigovodstvene isprave nisu kontrolirane.

Stranka je u 2014. obračunavala i isplaćivala dnevnice i naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u visini neoporezivih iznosa. Naknade troškova službenih putovanja su obračunavane i isplaćivane na temelju putnih naloga koji ne sadrže početno i završno stanje brojila te izvješće o obavljenim poslovima, a u većini slučajeva zadaća službenog putovanja nije precizno utvrđena. U pojedinim slučajevima putni nalozi ne sadrže podatke o relaciji za koju su obračunane naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, a kada su podaci o relaciji navedeni u pojedinim slučajevima podaci o dužini relacije su znatno veći od stvarne dužine relacije. U pojedinim slučajevima je utvrđena računaska greška u iskazivanju ukupnih iznosa obračunanih troškova službenog puta (dnevnice i naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe). Prema odredbi članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13 i 157/14), izdaci za službena putovanja se obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži, između ostaloga, i podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila), te izvješće s puta.

Rashodi u iznosu 61.290,00 kn, što su evidentirani na prijelaznom računu, odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 28.240,00 kn, rashode za održavanje u iznosu 26.750,00 kn (od čega se na održavanje računalne opreme odnosi 10.200,00 kn) i druge rashode u iznosu 6.300,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju su evidentirani na temelju računa iz kojih nije vidljiva vrsta, količina i jedinična cijena obavljenih usluga, razlozi ugošćavanja kao ni korisnici usluga reprezentacije. Rashodi za održavanje računalne opreme su evidentirani na temelju računa koji ne sadrže radni nalog i naznaku na kojim računalima su usluge obavljene, odnosno nije vidljivo jesu li usluge stvarno obavljene.

Prema izvodima računa Stranke otvorenih kod dvije poslovne banke, u 2014. su ostvareni priljevi novca u iznosu 385.593,00 kn (prihodi od lokalnih jedinica 384.368,00 kn, donacije od fizičkih osoba 760,00 kn, kamate 465,00 kn), što sa sredstvima na računu u banci početkom godine u iznosu 147.530,00 kn, ukupno iznosi 533.123,00 kn. Isplate (odljevi) s računa poslovnih banaka su u 2014. obavljene ukupno u iznosu 509.761,00 kn. Od toga se na podignutu gotovinu s računa u banci odnosi 276.300,00 kn, na prijenose sredstava za izbornu promidžbu i plaćanja dobavljačima 207.251,00 kn. Preostale isplate s računa poslovnih banaka u iznosu 26.210,00 kn se odnose na bezgotovinske isplate pravnim i fizičkim osobama koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama i za koje Stranka nema dokumentaciju te nije vidljivo za koje namjene su sredstava utrošena.

Gotovina u iznosu 276.300,00 kn je podizana s računa jedne poslovne banke putem dvije VISA kartica koje glase na ime Glavnog tajnika (od 4. siječnja do 26. kolovoza 2014. u iznosu 228.300,00 kn) te tadašnjeg Predsjednika (od 31. kolovoza do 27. prosinca 2014. u iznosu 48.000,00 kn). Od podignute gotovine u iznosu 276.300,00 kn, za naknade troškova službenih putovanja je utrošeno 136.527,00 kn (što je evidentirano putem blagajne), za materijalne troškove 61.290,00 kn (što je evidentirano na prijelaznom računu), a stanje gotovine u blagajni iznosi 3.983,00 kn. Podizanje preostalih sredstava s računa u banci u iznosu 74.500,00 kn nije evidentirano u poslovnim knjigama i Stranka nema dokumentaciju o raspolaganju navedenim sredstvima. Odnose se na gotovinu podignutu Visa karticom poslovne banke na ime Glavnog tajnika od 1. srpnja do 26. kolovoza 2014. u iznosu 26.500,00 kn i na ime tadašnjeg Predsjednika od 31. kolovoza do 27. prosinca 2014. u iznosu 48.000,00 kn.

Iz navedenog proizlazi, u poslovnim knjigama rashodi u iznosu 174.967,00 kn većim dijelom nisu evidentirani na temelju uredne dokumentacije (naknade troškova službenih putovanja 136.527,00 kn, reprezentacija 28.240,00 kn, održavanje računalne opreme 10.200,00 kn). Isplate s računa poslovne banke u iznosu 100.710,00 kn nisu evidentirane u poslovnim knjigama za 2014. Za navedene isplate Stranka nema dokumentaciju te nije vidljivo za koje namjene su sredstava utrošena, odnosno jesu li sredstva utrošena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke. Odnose se isplatu gotovog novca u iznosu 74.500,00 kn i bezgotovinske isplate pravnim i fizičkim osobama u iznosu 26.210,00 kn. Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija utvrđeno je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni položaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti svojim potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju.

Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, financijska sredstva, politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik, zastupnik nacionalnih manjina i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

U siječnju 2015. je prestala važiti Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, a stupio je na snagu Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14) te Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 1/15), koji na jednaki način kao i navedena Uredba, propisuju postupanje vezano uz poslovne knjige, popis imovine i obveza, potraživanja te financijske izvještaje.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi propisane poslovne knjige, u poslovnim knjigama evidentirati poslovne događaje odmah po nastanku, a najkasnije u roku primjernom za sastavljanje financijskih izvještaja, uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja i na temelju urednih knjigovodstvenih isprava, pridržavati se opće prihvaćenih računovodstvenih načela točnosti, istinitosti i pouzdanosti te rashode evidentirati prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak. Državni ured za reviziju nalaže koristiti financijska sredstva za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Popis imovine i obveza

Stranka je donijela odluku o imenovanju članova povjerenstva za popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2014. Prema izvješću predsjednika povjerenstva, Stranka na dan 31. prosinca 2014. nema otvorenih stavaka, odnosno nema obveza, osim režijskih troškova za prosinac, čiji obračun očekuju u 2015. Popis imovine te navedenih i eventualno drugih obveza nije obavljen. Prema poslovnim knjigama, vrijednost imovine koncem godine iznosi 68.484,00 kn (odnosi se na novčana sredstva, odnosno na prijelazni račun 61.290,00 kn, novac u banci 3.211,00 kn i novac u blagajni 3.983,00 kn), a prema računima poslovnih banaka i blagajničkom izvještaju, stanje novčanih sredstava koncem godine iznosi 27.345,00 kn (novac na računima u banci 23.362,00 kn, novac u blagajni 3.983,00 kn). Prema odredbama članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake godine sa stanjem na datum bilance, radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Potraživanja

Potraživanja koncem godine nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Stranka ima 15 članova u predstavničkim tijelima 12 lokalnih jedinica, a potraživanja od lokalnih jedinica i potraživanja za članarinu nisu utvrđena i evidentirana u glavnoj knjizi.

Analitička evidencija potraživanja nije ustrojena. Obveza uplate članarine je utvrđena odredbama članka 14. Statuta, prema kojoj je dužnost članova redovito plaćati članarinu te odlukom Predsjedništva iz rujna 2014., prema kojoj je članarina utvrđena u iznosu 10,00 kn godišnje. Prema odredbi članka 4. stavka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije obvezne su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Od pojedinih lokalnih jedinica Stranka nije pribavila odluke o raspoređenim sredstvima iz proračuna za 2014. te navedena potraživanja nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Prema odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi i iskazati u poslovnim knjigama potraživanja od lokalnih jedinica i potraživanja od članarina u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Predlaže pribaviti odluke o raspoređenim sredstvima iz proračuna svih lokalnih jedinica kod kojih Stranka ima članove u predstavničkim tijelima.

- 4.2. *Stranka u očitovanju navodi da od 2. srpnja 2014. do 18. veljače 2015. (kada je Ministarstvo uprave izdalo rješenje sadašnjem Predsjedniku Stranke), članovi Predsjedništva uključujući i Glavnog tajnika nisu imali uvid u stanje žiro računa niti su mogli kontrolirati aktivnosti prijašnjeg Predsjednika Stranke, koji je jedini imao pravo uvida i trošenja sredstava, a koje nije opravdao. Navodi da je prijašnji Predsjednik Stranke razvlastio sve suradnike i samovoljno preuzeo poslovanje 2. srpnja 2014. te veći dio troškova koji su nastali od 2. srpnja 2014. do 31. prosinca 2014. nisu bili pod kontrolom dužnosnika Stranke, nego su predmet istrage Državnog odvjetništva te za dio prihoda iz dokumentacije nije vidljivo za koje namjene su utrošeni. Stranka navodi da će sve utvrđene nepravilnosti otkloniti u 2015.*

5. Financijski izvještaji

- 5.1. Stranka je sastavila sljedeće financijske izvještaje: Izvještaj o приходima i rashodima neprofitnih organizacija i Bilanca. Uz financijske izvještaje Stranka je priložila financijski plan i program rada te izvješće o primljenima donacijama za potporu političkog djelovanja od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. Bilješke uz financijske izvještaje nisu sastavljene. Prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne regionalne samouprave su dužni sastavljati i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, neovisno o vrijednosti njihove imovine i visini ostvarenih prihoda. Prema odredbi članka 65. stavka 1. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji jesu: bilanca, račun prihoda i rashoda i bilješke uz financijske izvještaje.

Podaci o prihodima i rashodima, imovini te obvezama i vlastitim izvorima (višak prihoda) iskazani u financijskim izvještajima u ukupnom iznosu i prema vrsti znatno se razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama. Prema poslovnim knjigama prihodi iznose 266.646,00 kn, a prema financijskim izvještajima (Izveštaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija) iznose 517.038,00 kn, što je više za 250.392,00 kn ili 93,9 %. Rashodi prema poslovnim knjigama iznose 195.672,00 kn, a u financijskim izvještajima su iskazani u iznosu 353.016,00 kn, što je više za 157.344,00 kn ili 80,4 %. Prema poslovnim knjigama, vrijednost imovine (novčana sredstva) koncem 2014. iznosi 68.484,00 kn, a prema financijskim izvještajima (Bilanca), vrijednost imovine iznosi 164.022,00 kn (odnosi se na novac u banci), što je više za 95.538,00 kn ili 139,5 %.

Višak prihoda za 2014. je u financijskim izvještajima iskazan u iznosu 164.022,00 kn. U financijskim izvještajima za 2014. nisu iskazani preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja (koji prema financijskim izvještajima za 2013. iznosi 130.109,00 kn) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju, odnosno manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

S obzirom da se podaci iskazani u financijskim izvještajima razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama te da isplate s računa poslovne banke u iznosu 100.710,00 kn nisu evidentirane u poslovnim knjigama, financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke. Prema odredbama članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija odnosno članka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji, između ostalog, moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. U siječnju 2015. je prestala važiti Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, a u ožujku je stupio na snagu Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15) koji na jednak način propisuje postupanje vezano uz financijske izvještaje.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

- 5.2. *Stranka u očitovanju navodi da Bilješke nisu sastavljene i da se podaci o prihodima i rashodima, te obvezama i vlastitim izvorima iskazani u financijskim izvještajima značajno razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama, jer Stranka i njezini predstavnici nisu imali pravovremeni i pravovaljan uvid u poslovanje u vrijeme kada su se izvještaji morali predati Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju. Navodi da je zakonski rok za predaju izvještaja bio 1. ožujka 2015., a rješenje koje Stranci omogućava preuzimanje nadzora nad poslovanjem je uručeno od strane Ministarstva Uprave 18. veljače 2015., te zbog prekratkog vremenskog razdoblja Stranka nije bila u mogućnosti uskladiti podatke evidentirane u poslovnim knjigama s podacima iskazanim u financijskim izvještajima. Navodi da u financijskim izvještajima za 2014. nisu popunjeni podaci za prethodnu godinu zbog provale u radne prostorije, koja se dogodila tijekom listopada 2014. kada su nestali neki dokumenti, između ostalih i arhiva iz ranijeg vremena, kao i oprema i elektronska pomagala te da će sve utvrđene nepravilnosti i nedostatke u potpunosti otkloniti u 2015.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2014. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je nepovoljno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje nepovoljnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2013. utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, ustrojavanje poslovnih knjiga, evidentiranje potraživanja za članarinu i drugih poslovnih događaja u poslovnim knjigama te sastavljanje financijskih izvještaja, ponovljene su i u 2014. (točka 1. Nalaza)
 - Stranka nema pisane procedure, odnosno formalno utvrđena pravila za provedbu unutarnje kontrole. Formalnu, računsku i suštinsku ispravnost blagajničke dokumentacije obavljao je Glavni tajnik, a druge knjigovodstvene isprave nisu kontrolirane. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su u izvršenju preporuka revizije za 2013., planiranju, računovodstvenom poslovanju (poslovne knjige, popis imovine, potraživanja) te kod financijskih izvještaja. (točka 2. Nalaza)
 - Financijski plan i program rada Stranke za 2014. doneseni su u rujnu 2014., a trebalo ih je donijeti prije početka godine na koju se odnose. U financijskom planu rashodi nisu planirani prema vrsti rashoda, već samo po aktivnostima (navedeni su iznosi sredstava potrebni za realizaciju pojedine aktivnosti), a programom rada su planirane aktivnosti Stranke, a nisu navedeni izvori financiranja i financijska sredstva za njihovo ostvarenje. Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada. (točka 3. Nalaza)
 - Stranka nije ustrojila pojedine propisane poslovne knjige (knjigu ulaznih računa, analitičku evidenciju potraživanja i evidenciju putnih naloga). Iz poslovnih knjiga nisu vidljivi ukupni iznosi ostvarenih prihoda i rashoda i prema vrsti te iznos viška prihoda, jer Stranka nije priznavala prihode i rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja (poslovni događaji nastali nakon 30. lipnja do 31. prosinca 2014. nisu evidentirani u poslovnim knjigama).

- Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije (rashodi u iznosu 94.070,00 kn su evidentirani kao umanjenje prihoda, a rashodi u iznosu 61.290,00 kn su evidentirani na prijelaznom računu, umjesto na računima rashoda, prema vrsti rashoda, dok je u okviru prihoda iskazan višak prihoda prethodnih godina u iznosu 147.530,00 kn). U poslovnim knjigama rashodi u iznosu 174.967,00 kn većim dijelom nisu evidentirani na temelju uredne dokumentacije (naknade troškova službenih putovanja 136.527,00 kn, reprezentacija 28.240,00 kn, održavanje računalne opreme 10.200,00 kn). Isplate s računa poslovne banke u 2014. u iznosu 100.710,00 kn (isplate gotovog novca 74.500,00 kn, bezgotovinske isplate 26.210,00 kn) nisu evidentirane u poslovnim knjigama i Stranka nema dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo za koje namjene su sredstava utrošena, odnosno jesu li sredstva utrošena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke.

Popis i obveza nije obavljen (prema poslovnim knjigama, vrijednost imovine koncem godine iznosi 68.484,00 kn, a odnosi se na novčana sredstva).

Potraživanja od lokalnih jedinica i potraživanja za članarinu nisu utvrđena i evidentirana u glavnoj knjizi. Analitička evidencija potraživanja nije ustrojena. (točka 4. Nalaza)

- Stranka je sastavila godišnje financijske izvještaje za 2014., osim Bilješki uz financijske izvještaje. Podaci o prihodima i rashodima, imovini te obvezama i vlastitim izvorima (višak prihoda) iskazani u financijskim izvještajima u ukupnom iznosu i prema vrsti znatno se razlikuju od podataka iskazanih u poslovnim knjigama (prihodi su u financijskim izvještajima iskazani više za 250.392,00 kn ili 93,9 %, rashodi više za 157.344,00 kn ili 80,4 %, a imovina više za 95.538,00 kn ili 139,5 %). Zbog navedenih razlika te da isplate s računa poslovne banke u iznosu 100.710,00 kn nisu evidentirane u poslovnim knjigama, nisu poznati stvarni iznosi prihoda i rashoda, te imovine, obveza i viška prihoda, odnosno financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke. (točka 5. Nalaza)

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u ožujku 2007. upisom u Registar političkih stranaka. Predsjednik Stranke od 29. travnja 2013. do 12. veljače 2015. bio je Branko Borković, a nadalje Stanko Grčić. Tijekom 2014. nije bilo zaposlenih. Donesen je financijski plan i program rada za 2014. Financijskim planom su prihodi i rashodi planirani u iznosu 517.000,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., prihodi su ostvareni u iznosu 517.038,00 kn, rashodi u iznosu 353.016,00 kn, te višak prihoda u iznosu 164.022,00 kn. Ostvareni prihodi su većinom korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programom Stranke. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 204.659,00 kn ili 58,0 % ukupnih rashoda te rashode za donacije (pomoći) u iznosu 144.984,00 kn ili 41,1 %. Revizijom za 2014. utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na neizvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje su utjecali na izražavanje nepovoljnog mišljenja.